

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

Junij 2021

Številka dokumenta: 30-1/2021/6

Upoštevani so podatki, ki so bili na voljo do vključno 2. 6. 2021.

Ključni poudarki¹

- Primanjkljaj državnega proračuna je po začasnih podatkih v prvih petih mesecih 2021 znašal 1.350 mio EUR, brez neposrednega učinka COVID ukrepov bi bil proračun približno izravnal. V državnem proračunu je za celo leto predviden primanjkljaj v višini 2.747 mio EUR.
- Prihodki so bili v prvih petih mesecih za 26,7 % višji kot v enakem obdobju lani, brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov pa so bili višji za 14,0 %. Razmeroma visoka rast prihodkov je v veliki meri posledica učinka osnove, ko so lani ob začetku epidemije prihodki občutno upadli, in sproščanja omejitvenih ukrepov letos.
- Odhodki so bili v prvih petih mesecih za 21,3 % višji kot v enakem obdobju lani, brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov v višini 1.366 mio EUR pa so bili višji za 0,5 %. Slednje je v prevladujoči meri posledica višjih stroškov dela.
- COVID ukrepi z neposrednim učinkom na saldo državnega proračuna so maja znašali 334 mio EUR. V prvih petih mesecih 2021 je skupni neposredni obseg COVID ukrepov znašal 1.382 mio EUR, od tega večina na odhodkovni strani (1.366 mio EUR). Največji del COVID odhodkov v prvih petih mesecih predstavljajo dodatki zaposlenim (skoraj 400 mio EUR), pri tem je bilo maja izplačanih največ dodatkov od začetka epidemije.
- Skupni neposredni učinek COVID ukrepov od marca 2020 znaša 3.775 mio EUR, skupni obseg z upoštevanjem še potencialnega učinka na rezultate državnega proračuna iz naslova poroštev, likvidnostnih kreditov in odlogov plačil kreditnih obveznosti pa 4.477 mio EUR.²
- V ukrepe za ohranjanje delovnih mest je bilo po začasnih podatkih³ marca 2021 vključenih 53 tisoč zaposlenih. Za mesec februar, za katerega so podatki že bolj dokončni, je število znašalo okoli 70 tisoč, kar je okoli desetina vseh zaposlenih. Temeljni dohodek za mesec marec je prejelo 32 tisoč oziroma okoli 45 % vseh samozaposlenih, vseh prejemnikov temeljnega dohodka je bilo 37 tisoč.

¹ Fiskalni svet bo pregled realizacije državnega proračuna po metodologiji denarnega toka in COVID ukrepov še nadalje objavljala v redni mesečni publikaciji, ob pogoju, da bodo podatki tudi v bodoče razpoložljivi. Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 2. 6. 2021. Poleg Ministrstva za finance se želimo za sodelovanje in posredovanje podatkov zahvaliti tudi FURS, ZRSZ, SID banki in Slovenskemu podjetniškemu skladu (SPS).

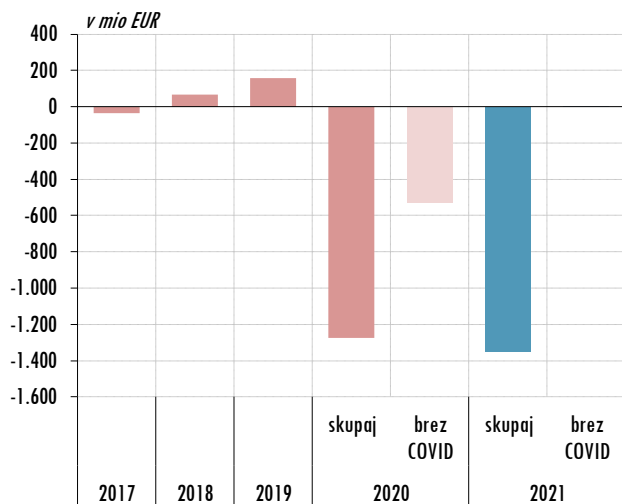
² Gre za ukrepe v pristojnosti SID banke in SPS. Podatki za poročila so razpoložljivi do 30. 4. 2021, podatki o likvidnostnih kreditih in odlogu plačila kreditnih obveznosti v okviru ukrepov SID banke pa do 14. 5. 2021.

³ Podatki o izplačilih ZRSZ do 27. 5. 2021.

Državni proračun (januar-maj 2021)⁴

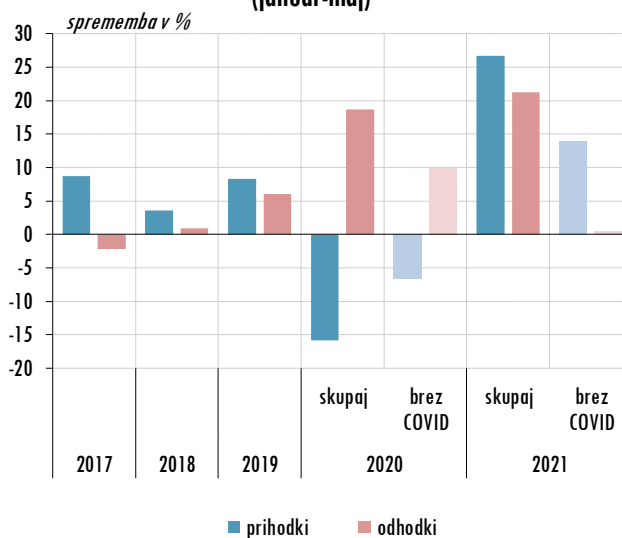
- Maja je **primanjkljaj državnega proračuna** po začasnih podatkih znašal 124 mio EUR, skupaj v petih mesecih 1.350 mio EUR. To predstavlja 49,0 % s proračunom predvidenega primanjkljaja za celo leto 2021. Brez neposrednega učinka COVID ukrepov bi bil državni proračun v prvih petih mesecih približno izravnal.
- Razlika med obsegom COVID ukrepov (1.382 mio EUR) v prvih petih mesecih leta in njihovim vplivom na saldo državnega proračuna (1.354 mio EUR) je posledica z EU sredstvi financiranih odhodkov, ki jih pri oceni salda brez učinka COVID ukrepov odštejemo od objavljenih prihodkov od EU sredstev.
- **Prihodki** so v prvih petih mesecih leta znašali 4.512 mio EUR in so bili medletno višji za 26,7 %. Rast je bila v pomembni meri posledica učinka osnove. Lani so ob začetku epidemije namreč prihodki občutno upadli, in sicer v obdobju marec-maj za 29,2 % medletno. Neposredni učinek COVID ukrepov je bil v prvih petih mesecih letos zanemarljiv (11 mio EUR), a je bil lani v enakem obdobju ob uvedbi ukrepa možnosti odloga oziroma obročnega plačila davčnih obveznosti in oprostitev plačila akontacije davka na dohodek pravnih oseb in dohodnine od dejavnosti precejšen (387 mio EUR). Posledično so bili prihodki brez upoštevanja neposrednega učinka COVID ukrepov v prvih petih mesecih letos medletno višji za 14,0 %. V letošnjem proračunu je bila implicitno predvidena 18,1-odstotna rast prihodkov, h kateri naj bi največ prispevala pričakovana občutna rast prihodkov iz EU sredstev (prispevek 10 o. t.).⁵
- Na gibanje nekaterih ključnih kategorij davčnih prihodkov vplivajo učinek osnove, sprostitev omejitvenih ukrepov za zajezitev epidemije ter učinek diskrecijskih ukrepov.⁶ Tako so bili po visoki rasti aprila in maja prihodki od DDV v prvih petih mesecih višji za 21,3 %, brez upoštevanja učinka diskrecijskih ukrepov (možnost odloženega in obročnega plačila obveznosti)

Slika 1: Saldo državnega proračuna (januar-maj)

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Prihodki in odhodki državnega proračuna (januar-maj)

Vir: MF, preračuni FS.

⁴ Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/#>.

⁵ Vse predvidene rasti komponent sprejetega proračuna so preračunane glede na dejansko realizacijo absolutnih ravni komponent za leto 2020, ki se je razlikovala od načrtovane v sprejetem proračunu.

⁶ Diskrecijski ukrepi, ki vplivajo na prihodke vključujejo možnost obročnega oziroma odloženega plačila davčnih obveznosti ter neobračunane akontacije davka na dohodek pravnih oseb in dohodnine od dejavnosti marca in aprila lani.

pa je bila medletna rast skromnejša (10,9 %). Podobno velja za prihodke od davka na dohodek pravnih oseb, ki so bili v petih mesecih medletno višji kar za 119,0 %, brez učinka diskrecijskih ukrepov pa je bila rast 30,7-odstotna. Prihodki od trošarin so bili v tem obdobju višji za 8,2 %, brez upoštevanja učinka diskrecijskih ukrepov pa so bili medletno nižji (-7,1 %).

- Nadaljuje se visoka rast prihodkov od dohodnine, ki je bila v prvih petih mesecih 43,6-odstotna in jo povezujemo z visoko rastjo plač zlasti zaradi dodatkov v javnem sektorju. Dodatki so izplačani z odvedeno akontacijo dohodnine, ki pa so je po zakonodaji oproščeni, tako da bodo prejemniki dodatkov ob poračunih dohodnine dobili povrnjeno plačano akontacijo, posledično bo to vplivalo na nižjo rast skupnih prihodkov od dohodnine.
- Nedavčni prihodki so se po upadu v predhodnih dveh mesecih maja povečali, njihova skupna rast v prvih petih mesecih (23,6 %) pa je posledica izrazito visoke rasti januarja, ki je po informacijah Ministrstva za finance izhajala iz višjih izrednih prihodkov iz naslova novega zadolževanja. Prihodki od EU sredstev so v prvih petih mesecih znašali 371 mio EUR, kar je 21,1 % več kot v enakem obdobju lani. V preostalih sedmih mesecih leta naj bi za realizacijo projekcij državnega proračuna bilo realiziranih še 1.260 mio EUR, kar je 525 mio EUR več kot v celotnem lanskem letu.
- Odhodki** so bili v prvih petih mesecih leta za 21,3 % višji kot v enakem obdobju lani, kar je bilo predvsem posledica neposrednega učinka COVID ukrepov, ki je znašal 1.366 mio EUR. Brez tega učinka bi bili namreč odhodki skoraj na enaki ravni kot v petih mesecih lani.

Tabela 1: Državni proračun

	januar-maj				junij-december							
	2020	2021	sprememba		2020	2021*	sprememba		2020	2021**	sprememba	
			2021 na 2020	v %			2021 na 2020	v %			2021 na 2020	v %
Prihodki	3.561	4.512	951	26,7	5.516	6.210	694	12,6	9.078	10.722	1.644	18,1
DDV	1.268	1.538	270	21,3	2.260	2.305	44	2,0	3.528	3.843	315	8,9
Trošarine	495	535	40	8,2	820	928	108	13,2	1.314	1.463	148	11,3
Dohodnina	488	701	213	43,6	676	587	-89	-13,1	1.164	1.288	124	10,7
DDPO	243	532	289	119,0	530	425	-105	-19,9	773	957	184	23,8
EU sredstva	306	371	65	21,1	418	1.260	842	201,2	725	1.631	906	125,1
Nedavčni	327	404	77	23,6	345	164	-181	-52,4	672	568	-104	-15,4
Drugi prihodki	434	431	-3	-0,8	467	542	74	15,9	902	973	71	7,9
Odhodki	4.834	5.862	1.028	21,3	7.731	7.607	-124	-1,6	12.565	13.469	904	7,2
Stroški dela skupaj	1.339	1.790	451	33,7	2.109	1.805	-305	-14,4	3.448	3.595	146	4,2
Transferi posam. in gospodinjstvom	729	1.247	518	71,0	1.238	393	-845	-68,3	1.967	1.640	-327	-16,6
Izdatki za blago in storitve	443	500	57	12,9	866	768	-98	-11,3	1.309	1.268	-41	-3,2
Investicije	216	259	43	19,7	695	1.715	1.020	146,7	911	1.974	1.063	116,6
Tekoči transferi v sklade soc. zav.	746	512	-234	-31,4	657	1.238	581	88,4	1.403	1.750	347	24,7
Subvencije	388	484	96	24,8	1.010	177	-833	-82,5	1.398	661	-737	-52,7
Obresti	487	425	-62	-12,8	284	337	53	18,6	772	762	-9	-1,2
Plačila sredstev v Proračun EU	256	285	29	11,3	270	280	10	3,7	526	565	39	7,4
Drugi odhodki	230	358	128	55,9	601	896	295	49,2	830	1.254	424	51,0
Saldo	-1.273	-1.350	-77		-2.215	-1.397	818		-3.488	-2.747	741	

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *implicitno gibanje, da so dosežene projekcije MF. ** Sprememba proračuna 2021 (okt. 20).

- Polovica skupne rasti odhodkov je bila posledica občutno višjega obsega transferjev posameznikom in gospodinjstvom glede na prvih pet mesecev lani. Brez upoštevanja učinka COVID ukrepov je bila rast transferjev precej manjša, a je še vedno znašala 5,6 %.
- Skupni stroški dela, ki vključujejo tudi transferje v javne zavode za ta namen, so bili medletno višji za 33,7 %, kar je predvsem posledica dodatkov, katerih izplačila so najvišja v zdravstvu in na ravni občin. Brez upoštevanja učinka COVID ukrepov je njihova rast v prvih petih mesecih znašala 8,9 %, tako da so stroški dela prispevali 2,6 o. t. k skupni rasti odhodkov (0,5 %) brez upoštevanja učinka COVID ukrepov.
- K skupni rasti odhodkov so pomembno prispevali še medletno za okoli četrtnino višji odhodki za subvencije. Ob izločitvi učinka COVID ukrepov so bili za 1,0 % višji kot v prvih petih mesecih lani. Izdatki za blago in storitve so bili medletno višji za 12,9 %, brez učinka diskrecijskih ukrepov pa so bili nižji za 10,4 %.
- Odhodki za investicije so bili v prvih petih mesecih medletno višji za 19,7 %, s proračunom pa je za letoš predvidena rast v višini 116,6 %. Do konca leta naj bi bilo tako realiziranih še za 1.715 mio EUR, kar bi predstavljalo 146,7-odstotno rast glede na enako obdobje lani.

Tabela 2: Učinek COVID ukrepov na realizacijo državnega proračuna

	januar-maj 2020		januar-maj 2021		brez COVID	
	v mio EUR		v mio EUR		medletna sprememba	
	COVID	brez COVID	COVID	brez COVID	v mio EUR	v %
Prihodki	-387	3.948	11	4.501	552	14,0
DDV	-131	1.399	-13	1.551	152	10,9
Tražarine	-50	544	29	506	-38	-7,1
Dohodnina	-25	513	-6	707	194	37,8
DDPO	-165	408	-1	533	125	30,7
EU sredstva ¹	0	306	28	343	37	12,0
Nedavčni	0	327	0	404	77	23,6
Drugi prihodki	-16	451	-25	456	5	1,2
Odhodki	358	4.476	1366	4.496	20	0,5
Stroški dela skupaj	37	1.303	372	1.418	116	8,9
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	67	663	546	701	39	5,8
Izdatki za blago in storitve	2	441	104	396	-46	-10,4
Investicije	0	216	4	255	38	17,8
Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	67	679	1	511	-168	-24,7
Subvencije	153	234	247	237	2	1,0
Obresti	0	487	0	425	-62	-12,8
Plačila sredstev v Proračun EU	0	256	0	285	29	11,3
Drugi odhodki	33	196	91	267	71	36,0
Saldo	-746	-528	-1.354	4	532	

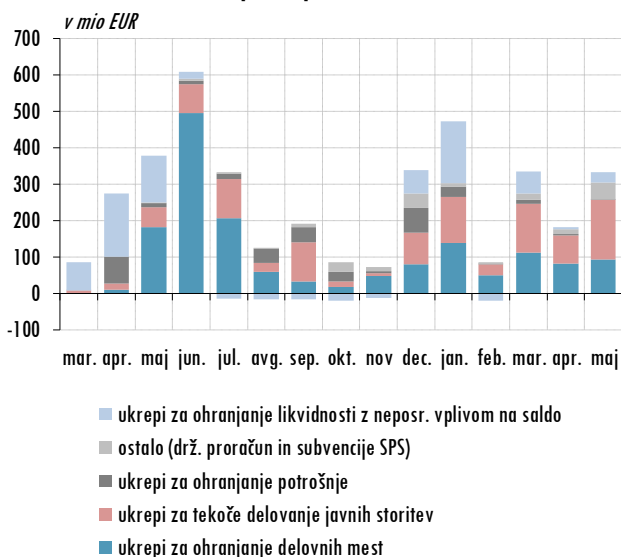
Vir: MF, FURS, ocena in preračuni FS. Opomba: ¹Prihodke iz EU sredstev za financiranje COVID odhodkov pri vplivu na saldo nevtraliziramo, tako da jih privzamemo kot večje prihodke iz EU sredstev.

- Skupno rast odhodkov so omilili odhodki za obresti, ki so bili v prvih petih mesecih medletno nižji za 12,8 %, kar je posledica občutnega padca v januarju. Zaradi visoke osnove iz lanskega aprila in maja so bili v petih mesecih letos nižji kot v enakem obdobju lani tudi transferji v sklada socialnega zavarovanja.

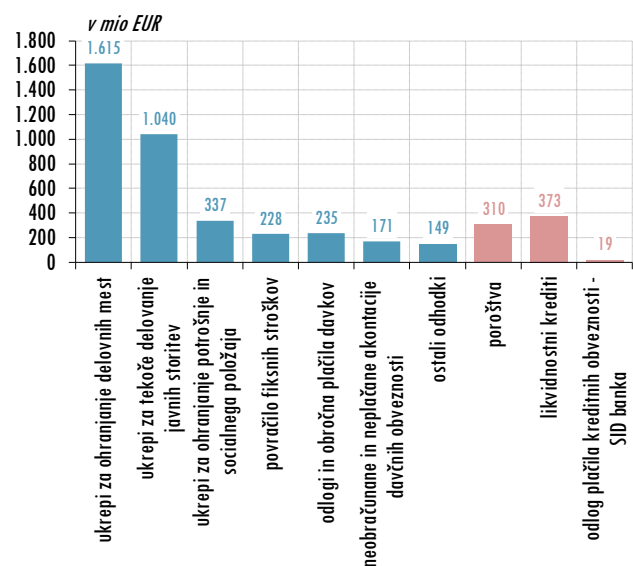
Realizacija COVID ukrepov (januar-maj 2021)

- Obseg COVID ukrepov z neposrednim učinkom na saldo državnega proračuna je v prvih petih mesecih letos znašal 1.382 mio EUR. Glavnina učinka je na strani odhodkov, in sicer 1.366 mio EUR. Na osnovi projekcij iz Programa stabilnosti 2021 ocenjujemo, da je za COVID odhodke letos razpoložljivih še okoli 300 mio EUR.
- Maja je obseg COVID odhodkov znašal 331 mio EUR. Prihodki so bili zaradi COVID ukrepov maja višji za 4 mio EUR. Slednje je delno posledica večjih poplačil v preteklih mesecih odobrenih odlogov oziroma obročnih plačil davčnih obveznosti kot na novo odobrenih, delno pa tudi vpliva EU sredstev na saldo, saj prihodke iz EU sredstev za financiranje COVID odhodkov upoštevamo kot višje skupne prihodke iz EU sredstev.
- Tudi maja so glavnino COVID odhodkov predstavljali dodatki zaposlenim (140 mio EUR), kar je največji mesečni obseg od začetka epidemije. Skupaj od začetka epidemije dodatki znašajo več kot 600 mio EUR, od tega dodatki zaposlenim v javnem sektorju 568 mio EUR. Samo v petih mesecih letos je bilo izplačanih 397 mio EUR skupnih dodatkov, od tega v javnem sektorju 372 mio EUR. Tako dodatki predstavljajo največji del letošnjih COVID odhodkov. Največji del dodatkov je bil od začetka epidemije izplačanih v zdravstvu (246 mio EUR). Sledijo občine (171 mio EUR), kjer pretežni del predstavljajo dodatki v javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je občina. V okviru Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je bilo izplačanih 72 mio EUR dodatkov, v okviru Ministrstva za notranje zadeve in za obrambo pa v vsakem za okoli 20 mio EUR.

Slika 3: COVID ukrepi z neposrednim učinkom na saldo

Slika 4: COVID ukrepi po vsebinskih področjih

- Za plačilo nadomestila za čakanje na delo je bilo maja iz državnega proračuna izplačanih 56 mio EUR, za temeljni dohodek samozaposlenim in ostalim upravičenim skupinam pa 28 mio EUR. Za obvladovanje epidemije je bilo aprila namenjenih 24 mio EUR, za povračilo fiksnih stroškov pa 25 mio EUR. Med večjimi odhodki je bilo maja tudi 30 mio EUR za garancije bančnih kreditov Javnemu skladu za spodbujanje podjetništva.
- Maja so bili visoki tudi odhodki, ki ne vplivajo na saldo državnega proračuna, in sicer 87 mio za povečanje namenskega premoženja Javnega sklada za podjetništvo in 10 mio EUR za posojila izvajalcem cestnih prevozov.

Tabela 3: Pregled realizacije COVID ukrepov (v mio EUR)

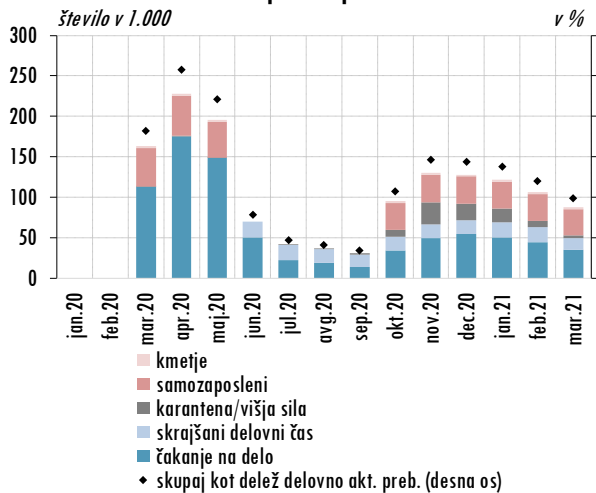
	mar.-dec. 2020	jan.-maj. 2021	SKUPAJ
COVID ukrepi - SKUPAJ	2.910	1.567	4.477
COVID ukrepi z neposrednim učinkom na državni proračun - SKUPAJ	2.393	1.382	3.775
Ukrepi za ohranjanje delovnih mest	1.137	478	1.615
Nadomestilo za zaposlene na čakanju na delo	328	219	547
Plačilo socialnih prispevkov za zaposlene na čakanju	124	0	124
Delno subvencioniranje skrajšanega delovnega časa	36	20	56
Plačilo prispevkov za PIZ zaposlenim, ki so delali	435	1	436
Temeljni dohodek in soc. prispevki s.p. in ostali upravičenci	196	167	363
Bolniška nadomestila za zaposlene krije v celoti ZZS	19	1	20
Krizni dodatek	0	60	60
Subvencioniranje minimalne plače	0	9	9
Ukrepi za tekoče delovanje javnih storitev	508	531	1.040
Dodatki zaposlenim	207	397	604
Obvladovanje epidemije MGRT (zaščitna oprema ipd.)	122	93	215
Ukrepi na področju vzgoje, izobraževanja, športa in kulture	29	24	53
Povračilo izpada opravljanja zdravstvene dej. vklj. s koncesionarji	105	5	110
Zagotavljanje sredstev ZZS	45	13	58
Ukrepi za ohranjanje potrošnje in socialnega položaja	291	46	337
Izplačila turističnih bonov	128	1	129
Solidarnostni dodatki različnim skupinam	163	45	208
Ostali odhodki	67	82	149
Ukrepi za ohranjanje likvidnosti	906	375	1.281
Odlogi in obročna plačila davkov	219	16	235
Neobračunane in neplačane akontacije davčnih obveznosti	171	0	171
Povračilo fiksnih stroškov	0	228	228
Poroštva ¹	192	117	310
SPS	79	0	79
ZIUZEOP (SID banka)	69	48	117
ZDLGPE (SID banka)	45	69	114
Likvidnostni krediti	305	68	373
SPS ¹	55	43	98
SID banka ²	251	24	275
Odlog plačila kreditnih obveznosti - SID banka ²	19	0	19

Vir: MF, FURS, SID banka, SPS, preračuni FS. Opombe: ¹ podatki do konca aprila 2021. ² podatki do 14.5.2021.

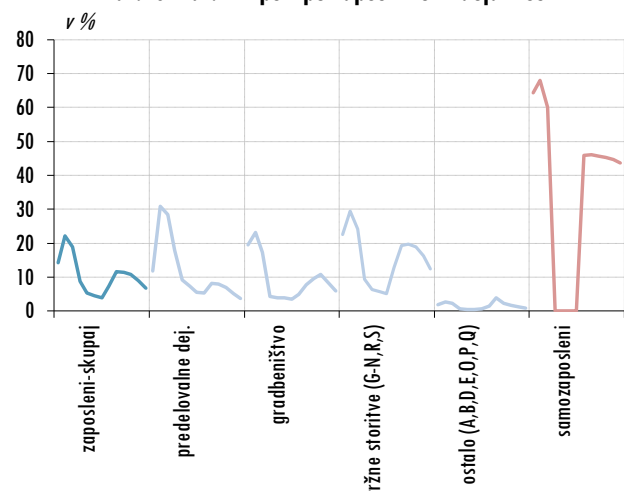
- Po razpoložljivih podatkih FURS je bilo do sedaj dejansko vrnjenih oziroma so bile izdane odločbe za vračilo pomoči v skupni višini 39 mio EUR. Prevladujoči del predstavljajo odločbe o vračilih nadomestila za čakanje na delo in za plačilo socialnih prispevkov (32 mio EUR).
- V ukrepe za ohranjanje delovnih mest (čakanje, skrajšani delovni čas, karantena in višja sila) je bilo po začasnih podatkih marca na osnovi izplačil do vključno 27. 5. 2021 vključenih 53 tisoč zaposlenih. Več kot polovico vseh vključenih predstavljajo zaposleni v trgovini, gostinstvu ter kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih, kar je pričakovano glede na naravo omejitvenih ukrepov. Opozarjamo, da podatki za zadnje mesece niso dokončni zaradi zamikov pri izplačilih. V obdobju od novembra lani do januarja letos je bilo v ukrepe vključenih okoli 90 tisoč zaposlenih na mesec, februarja pa se je število znižalo na okoli 70 tisoč.
- Temeljni dohodek za prve tri mesece letos je prejelo v povprečju skupaj okoli 33 tisoč samozaposlenih, skupaj z ostalimi skupinami upravičencev okoli 37 tisoč oseb.⁷ Število ostaja precej manjše kot spomladi lani, ko je temeljni dohodek prejelo v povprečju okoli 45 tisoč samozaposlenih na mesec, vseh prejemnikov skupaj pa je bilo v povprečju na mesec okoli 50 tisoč.

Slika 5: Vključeni v ukrepe za ohranjanje delovnih mest - po ukrepih

Vir: ZRSZ, FURS, SURS, preračuni FS. Opomba: delež izračunan na osnovi mesečnih podatkov o delovno aktivnem prebivalstvu po registrskih virih. Podatki o zaposlenih do konca marca 2021 na osnovi izplačil do 27.5.2021, podatki o samozaposlenih in kmetih po upravičenosti do konca marca.

Slika 6: Vključeni v ukrepe za ohranjanje delovnih mest, mar.20-mar.21 - po tipu zaposlitve in dejavnostih

Vir: ZRSZ, FURS, SURS, preračuni FS. Opomba: delež izračunan na osnovi mesečnih podatkov o delovno aktivnem prebivalstvu po registrskih virih. Podatki o zaposlenih do konca marca 2021 na osnovi izplačil do 27.5.2021, podatki o samozaposlenih po upravičenosti do konca marca.

⁷ Poleg samozaposlenih so prejemniki temeljnega dohodka še kmetje, družbeniki, verski uslužbenci in kulturni delavci.